

แนวคิดการพัฒนาชนบทโดยเน้นการพัฒนาการเกษตร

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของประเทศที่กำลังพัฒนา คือ ปัญหาการเกษตร ผู้ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นผู้ที่มีความด้อยในหลาย ๆ ด้าน อันส่งผลทำให้ไม่สามารถที่จะสร้างผลผลิตทางการเกษตรให้ได้คุณภาพดีและในปริมาณที่คุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งด้านแรงงานและเงินทุน โดยไม่สามารถที่จะปรับปรุงที่ดินทำกินอันมีอยู่อย่างจำกัดให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังขาดความสามารถทางด้านการค้า เมื่อสร้างผลผลิตออกมาแล้วก็ไม่สามารถนำผลผลิตไปสู่ตลาดได้ ขาดการสื่อสารเกี่ยวกับสังคมภายนอกจึงให้มีโลกทัศน์แคบ และขาดความกระตือรือร้น ยึดติดกับขนบธรรมเนียมประเพณีแบบดั้งเดิมและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2549)

ดังนั้น แนวคิดการพัฒนาชนบทโดยเน้นการพัฒนาการเกษตร (Rural Development as Agricultural Development) นี้เป็นผลมาจากแนวคิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้วยความเชื่อว่าการเกษตรเป็นสาขาหลักของชนบท หากมีการพัฒนาการเกษตรก็ย่อมทำให้ประชาชนในชนบทมีรายได้ และมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรในทัศนะของ Mosher (1966, อ้างถึงใน วรทัศน์ อินทร์คัมพร, 2546) มี 2 ประการ คือ ปัจจัยจำเป็น (Essential Factor) และปัจจัยตัวเร่ง (Accelerated Factor) ปัจจัยจำเป็นของการพัฒนา ได้แก่ การตลาดสินค้าการเกษตร การนำเทคนิคใหม่เข้าไปใช้อย่างต่อเนื่อง จัดการเครื่องมือและปัจจัยการผลิตในท้องถิ่น สนับสนุนการผลิตแก่เกษตรกร และมีการขนส่ง ส่วนปัจจัยตัวเร่งของการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาเพื่อการพัฒนา สินเชื่อเพื่อการเกษตร การปฏิบัติงานของกลุ่มเกษตรกร การปรับปรุงและขยายเนื้อที่เพาะปลูก และการวางแผนระดับชาติเพื่อการพัฒนาการเกษตร

การพัฒนาการเกษตร ถือเป็นวิธีการของการพัฒนาชนบท แต่ผู้ได้รับประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายใหญ่ เพราะมีทุนมากและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ แม้จะมีการปฏิบัติเขียว